

Jenna lýgur

BÆKUR ★★★★★

Hvítfeld

Kristín Eiríksdóttir
JPV

Pétur Gautur í samnefndu leikriti Ibsens líkti sjálfinu við lauk: Maður getur skrælt af honum lag eftir lag þar til ekkert er eftir án þess að komast að kjarnanum, kjarninn er ekki til. Þegar öll lög hafa verið skræld burt er tómið eitt eftir. Jenna Hvítfeld, aðalpersóna og sögumaður fyrstu skáldsögu Kristínar Eiríksdóttur, minnir að sumu leyti á Pétur Gaut. Raunar má sjá í henni fleiri bókmenntalegar fyrirmyndir og hliðstæður. Í jólaundirbúningnum miðjum minnir hún t.d. meira en lítið á stallsystur sína í jólakvæði Tom Waits sem nefnist Jólakort frá hóru í Minneapolis. Sú lýsir fyrst aðstæðum sínum á sæmi-

lega jákvæðum nótum, óléttu, eiginmanni og nýju lífi en víðurkennir í lokaerindinu að hún sé að ljúga öllu saman og sitji í fangelsi þar sem hún bíður eftir reynslulausn.

Jenna Hvítfeld birtist í fyrstu köflum sögunnar sem kona sem er með allt sitt sæmilega á þurru og hefur fundið sér innihaldslitla en tiltölulega örugga tilveru í úthverfi í bandarískri borg. Hún hefur gefist upp á eðlisfræðinámi og skilið við moldríkan eiginmann en býr ein með dóttur sinni. Í bakgrunni er fjölskylda hennar, í föðurætt er

hún komin af embættismönnum og lögfræðingum af Hvítfeldættinni, móðurættin er af lægri stigum.

Fastmótuð tilvera Jennu kemst í uppnám þegar yngri systir hennar, fíkillinn Eufemía, deyr og hún þarf að koma heim í jarðarförina. Upptakturinn að sögu Jennu gæti þannig verið byrjunin á nokkuð hefðbundinni íslenskri ættarsögu. En það kemur fljótlega í ljós að í þessari sögu er ekkert eins og það sýnist og allra síst sögukonan sjálf, Jenna Hvítfeld. Sagan sem fylgir í kjölfarið einkennist af afhjúpunum og lygum. Fortíð Jennu er önnur en lesandann býður í grun og þegar flett er ofan af einni lygi kemur önnur í ljós. Fjölskylda hennar á einnig sínar beinagrindur og þær af hrikalegra taginu.

Hvítfeld er þannig fjölskyldusaga þar sem hefðbundin form og myndur slíkra sagna eru teygð og toguð í ýmsar áttir. Um leið fjallar hún um það að segja

sögur, sögur sem við notum til að skýra sjálfsmýnd okkar og stað í heiminum, litlar goðsagnir sem halda fjölskyldum saman eða sundra þeim. Í heimi Jennu falla slíkar goðsagnir ein af annarri og þegar mál eru krufin – eða laukurinn skrældur – er óvíst að þar finnist nokkur kjarni, nokkur sannleikur annar en sá sem felst í því að skálda sífellt upp nýjar og nýjar sögur.

Sögur Jennu og fjölskyldu hennar segir Kristín af fádæma öryggi og list. Jenna er ekki eini blekkingameistarinn í þessari bók, yfir henni vakir söguhöfundur sem fær lesandann til að trúa lygum og efast um sannleikann á hverri síðu. Í sinni fyrstu skáldsögu sýnir Kristín fádæma tök á forminu, það má mikið vera ef þetta er ekki upphafið að ferli stórbrotins skáldsagnahöfundar.

Jón Yngvi Jóhannsson

NIÐURSTAÐA: Frábær skáldsaga um íslenska fjölskyldu, sannleika og lygi.

Óregluleg mynd af heild

Kjarvalssýning í anda salon-sýninga sett upp á Kjarvalsstöðum. Nokkur hundruð verka verða til sýnis.

Nokkur hundruð verk eftir Jóhannes S. Kjarval í eigu Listasafns Reykjavíkur verða dregin fram í dagsljósið á sýningunni Mynd af heild sem verður á Kjarvalsstöðum frá og með 21. desember 2012. Sýningin er í anda salon-sýninga, þar sem verkin þekja alla veggi Kjarvalssalans, frá gólfi og upp í loft, án nokkurrar reglu. Á sýningunni er lögð áhersla á óvænt samhengi verkanna, en þema, tímaskeið, viðfangsefni og tímaröð eru látin lönd og leið. Ahorfandi nálgast verk Kjarvals án fyrir mæla og skyggnist inn í hugarheim hans á eigin forsendum. Margir muna eflaust eftir svipadri uppsetningu á Kjarvalsverkum árið 2009, en svo vel tókst til þá að ástæða þótti til þess að endurtaka leikinn.

Kjarval ánaftaði Reykjavíkurborg stóran hluta listaverka sinna og persónulegra muna árið 1968. Hluti gjafarinnar var sýndur í fyrsta sinn við opnun Kjarvalsstaða árið 1973. Safnið hefur vaxið jafnt og þétt með tíð og tíma en bæði hafa verið keypt verk í safnið og því borist fjöldi ómetanlegra gjafa frá einstaklingum.

Sýningin stendur til 20. maí.

Kjarval

Jóhannes Sveinsson Kjarval (1885-1972) skipar sérstakan sess í íslenski menningar- og listasögu sem einn ástsælasti listamaður þjóðarinnar fyrr og síðar. Hann var goðsögn í lifanda lífi og í augum margra persónugervingur hins rómantíska listamanns og bóhems. Rætur hans lágu í hinu íslenska bændasamfélagi en líf hans og listsköpun tengist menningarlegri viðreisni þjóðarinnar á fyrri hluta 20. aldar órjúfandi böndum. Íslendingar hafa gegnum verk hans lært að skoða á nýjan hátt náttúru landsins, fólkið og þann ævintýraheim sem er að finna í landslaginu og í huga þjóðarinnar. Verkum Kjarvals hefur oft verið skipt í þrjá meginflokkka: Landslagsmyndir, teikningar og táknræn málverk.

KJARVAL Á KJARVALSSTÖÐUM Á sýningunni er lögð áhersla á óvænt samhengi verkanna, en þema, tímaskeið, viðfangsefni og tímaröð eru látin lönd og leið.

FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

ARINN – FYRIR RÓLEGA OG RÓMANTÍSKA JÓLASTEMNINGU!

**NÝ
SENDING
MIKIÐ ÚRVAL
AF FALLEGUM
ÖRNUM**

VERÐ FRÁ KR.
79.990
ELISE ARINN

realflame 790 KR. DÓSIN

ÖRUGGT OG UMHVERFISVÆNT.
Real Flame arinn-eldsneyti í dós. Real Flame gelið er snarkandi og róandi á köldum haustdögum. Sótar ekki. Logar í þrjár klukkustundir.

KASSI 24 DÓSIR
15% AFSLÁTTUR KR. 16.116

HÚSGAGNAHÖLLIN

OPNUNARTÍMI: Mán. 17. til sunn 23. des. 10-22. Aðfangadag 10-13 • SÍMI: 558 1100